

Avrupa Birli?i'nde Kripto Varlıklar için Yürürlü?e Girecek Olan Düzenlemenin Türkiye'ye Olas? Yans?malar?

12 May 2023

Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu taraf?ndan dijital finans stratejisi kapsam?nda sunulan Kripto Varlık Piyasalar?na ili?kin 24 Eylül 2020 tarihli 2020/0265 numaralı Tüzük Teklifi'ni, ("**MiCA**") 20 Nisan 2023 tarihinde 517 lehte, 38 aleyhte ve 18 çekimser oyla kabul etti. ??bu düzenleme, bugüne kadarki kripto varlıklara ili?kin en kapsamlı düzenleme olarak tarihe geçmekte Avrupa Birli?i ("**AB**") içerisinde kripto varlıkların yasal statüleri ve uygulanacak standart kuralları belirlemekte ve kripto varlıklarla yapılan işlemlerin izlenmesi, tüketicinin korunması, piyasa manipölasyonların engellenmesi ve mali suçlarla mücadele edilmesi konuların da içermektedir.

Her ne kadar daha önce Estonya ve Malta ba?ta olmak üzere bazı AB ülkelerinde lisansa ili?kin düzenlemeler yapılmış olsa da; uygulamadaki farklılıklar ve denetleme fonksiyonundaki eksiklikler kripto varlıkların ihracı, ticareti, takas ve saklanması için tüketici koruma kuralları ve belirlenmesini ve kripto varlık piyasaları ve bütünlüğünü sağlamak amacıyla piyasa manipölasyonların önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması ile ilgili tek tip bir düzenleme yapılmamış ve gerekli kılınmamıştır. Bu gerekçeler ?????nda, MiCA ile AB'nin temel olarak hedefi; (i) kripto varlıkların ihraç edilebilmesi ve ticarete kullanılabilmesi için şeffaflık ve açıklama gerekliliklerinin sağlanması, (ii) kripto varlık hizmet sağlayıcıların ve varlık referanslı token ("asset-referenced token" "**ART**") ve elektronik para token ("electronic money token" "**EMT**") ihraç edenlerin yetkilendirilmesi ve denetimin yapılması ve (iii) ART ve EMT ihraç edenlerin ve kripto varlık hizmet sağlayıcıların işleyişinin, organizasyonun ve yönetimini sağlamak.

Kripto varlıkların halka arz edilmesi, alım-satım için kabul edilmesi ve AB sınırları içerisinde kripto varlık hizmeti sunulması halinde MiCA'ya uyumluluğun sağlanması gerekmektedir. ??bu hizmetleri gerçekleştiren (i) ART ve EMT d????nda kripto varlıkların ihraç edenlere ("**CAI**") veya (ii) ART ihraç edenlere veya (iii) EMT ihraç edenlere veya (iv) kripto varlık hizmet sağlayıcılarına ("**CASP**") ili?kin düzenlemeler getirilmiştir. Bu doğrultuda MiCA, tüketicinin ve yatırımcının korunması amacıyla mevcut finansal hizmetler mevzuatı kapsamında düzenlenmeyen kripto varlıkların ihraç edilmesine ve ticaretinin yapılması ile ilgili olarak şeffaflık, yetkilendirmelere ve işlemlerin denetimine ili?kin birtakım düzenlemeleri ve kuralları içermektedir.

MiCA ile tüketicilerin işlemleriyle bağlantılı riskler ve maliyetler hakkında bilgilendirilmesi ve piyasa bütünlüğünün ve finansal istikrarın sağlanması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, MiCA kapsamında, kripto varlıkların halka arz edenler veya kripto varlık alım-satım platformu sağlayanların, ilgili varlıklarla ilgili bilgilerin yer aldığı bir teknik rapor ("white paper") hazırlaması gerekmekte olup; hukuka aykırı olarak içeriden bilgi verilmesini ve piyasa manipölasyonunu önlemek için özel kuralları getirilmekte ve eksik, adil olmayan veya net olmayan teknik raporlar, yanlış bilgiler veya kripto varlık ihracatçıların kusuru; zarara uğrayan kullanıcıların tazminat hakkı sağlanmaktadır.

MiCA, piyasa manipölasyonuna karşı ve kara para aklama, terörün finansmanı ve diğer suç faaliyetlerini önlemeye yönelik tedbirleri de içermektedir. Kara para aklama risklerine karşı koymak için Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (European Securities and Markets Authority "**ESMA**"), AB'de yetkisiz olarak faaliyet gösteren uyumlu olmayan kripto varlık hizmet sağlayıcıların izleyecektir. ESMA'ya, yatırımcıların yeterli bir şekilde korunmaması veya piyasa bütünlüğünün veya finansal istikrarın tehdit edilmesi halinde, hizmetleri yasaklama veya kısıtlama yetkileri verilmiştir. MiCA'nın uygulama usul ve esasları, AB üye devletlerinin ESMA ve Avrupa Bankalar Birli?i (European Banking Authority "**EBA**") ile birlikte çalışması ile belirlenecektir.

	Kapsam ve Düzenlemeler	Kapsam D
Kripto Varlık İhraç Edenler (CAI)	✓ Tüzel kişilik olarak kurulmalıdır. ✓ Taslak teknik raporun hazırlaması ve ilgili AB üye devletinin yetkili makamlarına bildirmesi ve akabinde MiCA'da belirtilen şekilde kripto varlığın halka arz edilmesinden önce yayımlaması gerekir. ✓ Kripto varlıklara ilişkin white paper'ı ve uygun olduğu durumlarda pazarlama iletişimlerini, en geç bu kripto varlıkların halka arzının veya bu kripto varlıkların kripto varlıklar için bir ticaret platformunda ticarete kabulünün başlangıç tarihine kadar kamuya açık olacak şekilde kendi web sitelerinde yayınlayacaklardır. Teknik rapor için ESMA, EBA'nın da görüşünü alarak, standart form, format ve şablonlar hazırlayarak taslak uygulama teknik standartları geliştirecektir.	- X Kripto varlıkların ücretsiz ol - X Dağınık defter teknolojisi teknoloji olarak da bilinm işlemelerin doğrulanması olarak madencilik aracılığı oluşturulması. - X Benzeriz ve diğer değiştirilemeyen kripto var (gibi). - X Kişilerin kendi nam ve ettikleri durumlar ve devletlerinin her birinde 15 sunulması. - X 12 ay içerisinde, AB içerisinde halka arzının toplam b Avro'yu veya başka bir eşdeğerini aşmaması. - X Kripto varlıkların halka arz yatırımcılara yönelik olm nitelikli yatırımcılar tarafınd
ART İhraç Edenler	✓ AB üye devletlerinin yetkili makamları tarafından yetkilendirilmelidir. ✓ Teknik rapor ve mevcut olması halinde pazarlama iletişimleri hakkında bilgileri yetkili makamlara bildirmelidir. Yetkilendirme ile teknik rapor onaylanmış kabul edilmektedir. ✓ Yetki, tüm AB sınırları içerisinde geçerli olmaktadır. ✓ Yetki başvurularında, teknik raporun yanı sıra şirket ana sözleşmesi, faaliyet programı, yönetim kadrosu (üst yönetimde görev alacak kişilerin sabıka kaydının bulunmaması gerekir) hakkında bilgiler, iç kontrol ve risk yönetimi prosedürleri gibi bilgilere yer verilmesi gerekmektedir. ✓ MiCA'da belirlenen tutarda özsermayeye sahip olmaları gerekmektedir. Bu kapsamda ART ihracatçılarının 350.000 Avro veya rezerv varlıkların ortalama miktarının %2'sine karşılık gelen tutarlardan hangisi yüksek ise onun eş değerinde özsermayeye sahip olması	- X 12 ay boyunca, her takvim hesaplanan, ART'lerin ort tutarının 5.000.000 Avro ve birimindeki eşdeğerini aşma - X ART'lerin halka arzının yatırımcılara yönelik olm yalnızca bu nitelikli yatı tutulması.

EMT İhraç Edenler

- ✓ AB üye devletlerinin yetkili makamları tarafından bir kredi kuruluşu veya bir elektronik para kuruluşu olarak yetkilendirilmiş olması gerekmektedir.
- ✓ EMT'nin AB'de halka arz edilmesinden veya ticarete kabul edilmesinden önce EMT ihraç edenlerin web sitelerinde teknik rapor yayımlaması gerekmektedir.
- ✓ Kripto varlık teknik raporunda, ücretler de dahil olmak üzere, itfa koşulları net bir şekilde belirtilmelidir. Böylelikle, EMT sahiplerine EMT'leri nakde çevirme hakkı tanınmıştır.
- ✓ AFT'lerde olduğu gibi, EMT'ler için de "Önemli EMT" ayrımı yapılmış olup; Önemli EMT'ler için ek yükümlülükler getirilmiştir.

- X Nitelikli yatırımcılar tarafından dağıtılan ve yalnızca nitelikli yatırımcılar tarafından elde tutulabilecek tokenları.
- X Elektronik para tokenlarının ortalama tutarının her takvim yılı için hesaplanan 12 aylık bir süre içinde 100 Avro'yu veya başka bir para birimini aşmaması.

Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıları (CASP)

- ✓ Kripto varlık hizmetleri, AB üyesi bir devlette kayıtlı bir ofisi bulunan ve yetkilendirilen tüzel kişilikler tarafından sağlanabilecektir. En az bir direktör seviyesindeki kişinin AB'de ikamet etmesi gerekmektedir.
- ✓ Kripto varlık hizmeti sunmak isteyen tüzel kişiler, kayıtlı ofislerinin bulunduğu AB üye devleti yetkili makamına yetkilendirme başvurusunda bulunmalıdır.
- ✓ Pasaport hakkı tanımlanmış olup, CASP'lerin birden fazla AB üye devlette kripto varlık hizmetleri sunması mümkün kılınmıştır. Bu doğrultuda, CASP'lar, yetkili makama, hangi üye devletlerde hizmet sunacakları, hizmetin başlangıç tarihi ve sunulan hizmetler hakkında bilgileri vermekle yükümlüdür.
- ✓ MiCA, müşteri fonlarının korunması ve çıkar çatışmalarının önlenmesine yönelik tedbirler de dahil olmak üzere CASP'lerin risk yönetimine ilişkin gereklilikleri belirlemektedir. Bu düzenlemeler, CASP'lerin dürüstlük, şeffaflık ve hesap verebilirlikle çalışmasını sağlamayı ve kripto varlıkların yasadışı amaçlarla kötüye kullanılmasını önlemeyi amaçlamaktadır.
- ✓ CASP'lerin, ESMA tarafından kaydı tutulacak ve yetkili makamlara ilgili bilgiler hakkında düzenli raporlar sağlayacaktır.
- ✓ CASP'lerin, sunulan kripto varlık hizmetinin niteliğine bağlı olarak MiCA'da belirlenen asgari öz sermaye tutar veya bir önceki yılın sabit genel giderinin dörtte birine denk gelen tutar arasında yüksek olana karşılık gelen

AB'ye uyum kapsamında Türkiye'de üzerinde çalışılan ve daha evvel kripto varlık platformlarına lisans getirilmesini öngören taslakta değişiklik yapılması beklenebilir. Özellikle yurtdışında hizmet veren CASPlar bakımından uygulamada farklılaşmaların söz konusu olması ve MICA'daki koşulların sağlanması beklenmesi olasıdır.

ÖLÇÜ ÇALIŞMA ALANLARI

- Mali Piyasalar ve Hizmetler
- Finansal Kredileri

Related Attorneys

- DR. E. SEYFİ MOROĞLU, LL.M.
- BURCU TUZCU ERSİN, LL.M.
- CEYLAN NECİPOĞLU, PH.D, LL.M.